

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย และวิธีรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้ตัวแบบในนิทานประกอบหุ่นมือที่มีต่อการลดพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กวัยก่อนเข้าโรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นอนุบาล 3 โรงเรียนอนุบาลพุทธรักษา กรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2539 มีอายุระหว่าง 4 ปี 6 เดือน ถึง 5 ปี 6 เดือน อายุเฉลี่ย 5 ปี 1 เดือนจำนวน 20 คน แบ่งเป็น

- กลุ่มทดลอง 10 คน นักเรียนชาย 5 คน นักเรียนหญิง 5 คน โดย กลุ่มทดลองจะได้ดูตัวแบบในนิทานประกอบหุ่นมือที่แสดงทักษะทางสังคมที่เหมาะสม

- กลุ่มควบคุม 10 คน นักเรียนชาย 5 คน นักเรียนหญิง 5 คน โดย กลุ่มควบคุมจะได้ดูนิทานประกอบหุ่นมือตามแบบเรียน

ซึ่งเด็กทั้งสองกลุ่มนี้ จะเป็นเด็กที่มีระดับพฤติกรรมก้าวร้าวสูงกว่าร้อยละ 60 ของช่วงเวลาการสังเกต

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยดำเนินการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยให้ครูประจำชั้น และครูพี่เลี้ยง เลือกเด็กที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวสูงตามความหมายและลักษณะพฤติกรรมตามที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ จำนวน 4 ห้องเรียน นักเรียนทั้งหมด 120 คน โดยครูแต่ละคนเลือกเด็กอย่างอิสระไม่ปรึกษากัน โดยเด็กที่ได้รับคัดเลือกต้องได้รับการพิจารณาตรงกันจากครูทั้งสองท่าน

2. ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยสังเกตและบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กนักเรียนทั้งหมดในแต่ละห้องจนครบทั้ง 4 ห้อง เพื่อประเมินระดับการแสดงผลพฤติกรรมก้าวร้าว เพื่อให้แน่ใจว่าเด็กที่ได้รับการคัดเลือกจากข้อ 1 มีพฤติกรรมก้าวร้าวจริง โดยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

2.1 ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยทำการสังเกตแบบช่วงเวลา โดยสังเกต 20 วินาที พัก 10 วินาที ซึ่งจะได้ช่วงเวลาของการสังเกตทั้งหมด 60 ช่วงเวลา ในการสังเกตนั้นจะสังเกตช่วงเวลาละ 2 คน โดยเริ่มสังเกตจากคนที่ 1-2 ก่อน แล้วจึงสังเกตคนที่ 3-4 ต่อไปเรื่อยๆ จนถึงคนที่ 29-30 จากนั้นจึงเวียนมาสังเกตคนที่ 1-2 ใหม่อีกครั้ง แล้วจึงเวียนต่อไปเรื่อยๆ จนกว่าจะครบช่วงเวลาในการสังเกต เพราะฉะนั้นเฉลี่ยแล้วแต่ละคนจะได้รับการสังเกตคนละ 4 ช่วงเวลา (ทำการสังเกต 10 วัน วันละ 1 ครั้ง ฉะนั้นเด็กแต่ละคนจะได้รับการสังเกตคนละ 40 ช่วงเวลา) จากนั้นทั้งผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยจะทำการรวมช่วงเวลาของการสังเกตพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กแต่ละคนโดยไม่ปรึกษากัน และเลือกเด็กที่แสดงผลพฤติกรรมก้าวร้าวตรงกันทั้งผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย

2.2 จากนั้นผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัย นำจำนวนช่วงเวลาของเด็กแสดงผลพฤติกรรมก้าวร้าวมาหาค่าร้อยละเพื่อดูว่าเด็กคนใดมีช่วงเวลาของการแสดงผลพฤติกรรมก้าวร้าวสูงกว่าร้อยละ 60

2.3 ผู้วิจัยคัดเลือกเด็กที่มีช่วงเวลาของการแสดงผลพฤติกรรมก้าวร้าวตามที่ประเมินไว้ข้างต้นสอดคล้องกับการประเมินของครูประจำชั้นและครูพี่เลี้ยง ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 23 คน จากนั้นสุ่มเลือกเพียง 20 คน มาเป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเข้ากลุ่มทดลอง 10 คน โดยแบ่งเป็น นักเรียนชาย 5 คน นักเรียนหญิง 5 คน และกลุ่มควบคุม 10 โดยแบ่งเป็นนักเรียนชาย 5 คน นักเรียนหญิง 5 คน

การออกแบบการวิจัย

ผู้วิจัยใช้การวิจัยเชิงทดลองแบบมีกลุ่มควบคุม โดยแบ่งออกเป็น 4 ระยะ คือ ระยะก่อนทดลอง, ระยะทดลอง, ระยะหลังทดลอง และระยะติดตามผล ดังนี้

1. ระยะก่อนทดลอง คือ ระยะเสถียรภาพ เป็นระยะที่เก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของพฤติกรรมก้าวร้าวของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

2. ระยะทดลอง เป็นระยะที่กลุ่มทดลองจะได้ดูตัวแบบในนิทานประกอบหุ่นมือที่แสดงทักษะทางสังคมที่เหมาะสม กลุ่มควบคุมจะได้ดูนิทานประกอบหุ่นมือตามแบบเรียน

3. ระยะหลังทดลองเป็นระยะที่เก็บข้อมูลพฤติกรรมก้าวร้าวของกลุ่มทดลองหลังจากได้ดูตัวแบบในนิทานประกอบหุ่นมือที่แสดงทักษะทางสังคมที่เหมาะสม และกลุ่มควบคุมหลังจากได้ดูตัวแบบในนิทานตามแบบเรียน

4. ระยะติดตามผล เป็นระยะที่เก็บข้อมูลพฤติกรรมก้าวร้าว ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังจากเสร็จสิ้นระยะหลังทดลองแล้ว 2 สัปดาห์

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าว
2. นิทานประกอบหุ่นมือ จำนวน 10 เรื่อง
เป็นนิทานที่ผู้วิจัยแต่งขึ้นและให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางการอนุบาลและอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ จะเป็นเรื่องที่ตัวละครจะแสดงทักษะทางสังคมที่เหมาะสมและได้รับผลกรรมที่พึงพอใจ
3. เครื่องเล่นบันทึกเสียง เลียบหูฟังได้ 2 คน
4. เทปบันทึกเสียงที่มีช่วงการสังเกต 20 วินาที พัก 10 วินาที รวม 60 ช่วงเวลา ยาว 30 นาที

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. แบบบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าว ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าวของเด็กดังนี้

1.1 ผู้วิจัยได้ดัดแปลงพฤติกรรมก้าวร้าวจำแนกตามลักษณะการแสดงออก โดยการศึกษาดำรง เอกสาร และงานวิจัยของ สมพร สุทัศนีย์ (2529) ซึ่งจำแนกพฤติกรรมก้าวร้าวตามลักษณะการแสดงออกได้ดังนี้

ลำดับที่	พฤติกรรมก้าวร้าว	
	ทางวาจา	ทางกาย
1	พูดปฏิเสธ	แสดงกริยาล้อเลียน
2	นินทา	กระแทกของให้มีเสียงดัง
3	โต้เถียง	ไม่ยอมพูดกับใครขณะโกรธ
4	พูดข้อน	แก่งข้างทางเดิน
5	พูดประชด	ผลักผู้อื่นให้ล้มลง
6	ตะโกน	ตบหน้า ต่อยปาก
7	คุยโม้	ตีด้วยมือ หรือไม้
8	พูดสวนคำ	เตะ ต่อย หยิกข่วน
9	เยาะเย้ย	แก่งให้อับอาย เตือครีอน

ลำดับที่	พฤติกรรมก้าวร้าว	
	ทางวาจา	ทางกาย
10	โกหก	แย่งชิง
11	พูดขู่เข้	ไม่ทำตามคำสั่ง
12	ด่า พูดคำหยาบ	โกหก หลอกลวงด้วยการตบตา
13	สาปแช่ง	ทำให้ข้าวของเสียหายเพื่อประชด
14	พูดทำทนาย	ขโมย
15	สาบาน	ขว้างสิ่งของใส่ผู้อื่น
16	พูดแสดงความไม่เชื่อ	ทำตรงข้ามกับคำสั่ง
17	สบประมาท	ต่อสู
18	ตำหนิ วิจารณ์	ลงโทษตนเอง
19	พูดกระทบ	ทำลายสิ่งของ
20	ดูถูก ดูหมิ่น	แสดงความโกรธผู้อื่นทดแทน
21	พูดสอดแทรกกลางคัน	เปิดวิพุดัง หรือทำเสียงกลบเสียงดัง
22	ล้อเลียน	รังแกเด็กที่เล็กกว่า
23	ต่อว่าต่อขาน	หยอกเย้าให้เพื่อนอารมณ์เสีย
24	เปิดเผยความลับผู้อื่น	รังแกสัตว์
25	พูดต่อเสียด	ขีดเขียน โต๊ะเรียน เก้าอี้ ฝาผนัง
26	ขู่ อามาด	
27	พูดมาก	

1.2 ผู้วิจัยให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านกรอนุบาล 3 ท่าน คือ

1. นางแสงโสม รัตระกุล
2. นางสาวสุจิตร์ มีทรัพย์
3. นางนาดยา วรวยพร

ประเมินพฤติกรรมก้าวร้าวที่พบในชั้นเรียนจากแบบจำแนกพฤติกรรม

ก้าวร้าวของสมพร สุทัศนีย์

1.3 นำข้อมูลที่ได้จากการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน ที่มีความเห็นตรงกัน ทั้ง 3 ท่าน มาสร้างแบบบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าว ซึ่งได้แก่พฤติกรรมต่อไปนี้

1. ตี เตะ ต่อย หยิกเพื่อน
2. แย่งของเพื่อน
3. ผลักเพื่อนให้ล้มลง
4. ทำลายสิ่งของ
5. ชีด เขียน โตะ แก้ว ฝาผนัง
6. ตะโกนเสียงดัง
7. ด่า พูดคำหยาบ

1.4 นำแบบบันทึกพฤติกรรมให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข เมื่อแก้ไขเสร็จแล้วนำมาใช้เป็นเครื่องมือบันทึกพฤติกรรมต่อไป

2. นิทานประกอบหุ่นมือ

2.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและตำราเกี่ยวกับนิทาน ดังนี้

การเลือกนิทานสำหรับเด็กวัยก่อนเข้าโรงเรียน

Huck (1979) ได้กล่าวถึงหลักเกณฑ์การเลือกนิทานไว้ดังนี้

1. เป็นเรื่องที่จัดทำขึ้นสำหรับเด็ก
2. โครงเรื่อง (Plot) การดำเนินเรื่องตั้งแต่ต้นจนจบเรื่อง วางโครงเรื่องไว้น่าติดตามโดย
ไม่เบื่อ
3. ฉากของเรื่อง สถานที่ เวลาที่เกิดของเรื่อง จุดเริ่มของเรื่อง เกิดที่ใด เวลาใด การดำเนินเรื่องกำหนดเรื่องต่อไปต้องสอดคล้องกับจุดเริ่มต้น
4. แก่นของเรื่อง (Theme) มีจุดเน้นให้เด็กได้คิด
5. ลักษณะตัวละคร (Characterization) มีลักษณะและพฤติกรรมของผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ ตัวละครอยู่ในวัยใกล้เคียงกับเด็ก
6. สติลาของเรื่อง (Style) ภาษาและเรื่องต้องเข้าใจง่าย
7. ลักษณะอื่นๆ ได้แก่ ให้ความรัก และความสดชื่นแก่เด็ก ตรงกับความสนใจและความต้องการของเด็ก

พรจันทร์ จันทวิมล (2529) ได้ให้หลักเกณฑ์ในการเลือกนิทานดังนี้

1. เป็นเรื่องง่ายๆ แต่สมบูรณ์ เน้นเหตุการณ์อย่างเดียวให้เด็กพอคาดคะเนเรื่องได้บ้าง
2. มีการเดินเรื่องได้อย่างรวดเร็ว

3. ตัวละครน้อยมีลักษณะเด่นที่จำได้ง่าย เด็กอาจสมมติตัวแทนได้
4. มีบทสนทนาหลายๆ เพราะเด็กส่วนมากไม่สามารถฟังเรื่องที่เป็นความเรียงได้ดี
5. ใช้ภาษาง่ายๆ ประโยคสั้น การกล่าวคำซ้ำหรือคำสัมผัสจะช่วยให้เด็กจดจำได้ง่ายและ

รวดเร็ว

6. สร้างความรู้สึก ความพอใจให้กับผู้ฟัง
7. เป็นเรื่องใกล้ตัวเด็ก เช่น ครอบครัว สัตว์เลี้ยง หรือเรื่องที่เด็กจะจินตนาการตามได้
8. ความยาวไม่เกิน 15 นาที

วิธีการเล่านิทาน

การเล่านิทานอาจทำได้ 2 แบบ (กิตติวดี บุญชื้อ, 2527) คือ

1. เล่าปากเปล่า
2. เล่าโดยมีเครื่องประกอบ เช่น แผ่นภาพ หุ่น ดนตรี ภาพยนตร์

การเล่านิทานประกอบหุ่นสามารถทำให้เด็กเห็นตัวแบบได้ชัดเจนขึ้น เนื่องจากหุ่นเป็นสื่อการเรียนที่สำคัญมากอย่างหนึ่งในการถ่ายทอดเรื่องราว หรือแนวคิดด้วยวิธีที่ง่ายที่สุด แต่ได้ผลดีที่สุดแบบหนึ่ง หุ่นสวมมือเหมาะสำหรับใช้ในการสอนระดับ เด็กวัยก่อนเข้าโรงเรียน (จวิวรรธ กินาวงศ์, 2524) การเล่านิทานประกอบหุ่นจะทำให้นิทานมีชีวิตชีวา และน่าสนใจยิ่งขึ้น เหมาะสำหรับเด็กวัยก่อนเข้าโรงเรียน เพราะทำให้เกิดความสนุกสนาน ความบันเทิง ความรู้ และสามารถสอดแทรกแนวคิด คุณธรรม และพฤติกรรมที่พึงปรารถนาของสังคมให้แก่เด็ก

2.2 จากนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้มาสร้างนิทานประกอบหุ่นมือจำนวน 10 เรื่อง โดยนิทานประกอบหุ่นมือจะสร้างโดยเน้นถึงอิทธิพลของตัวแบบที่แสดงทักษะทางสังคมที่เหมาะสมแล้วได้รับผลกระทบเป็นที่พึงพอใจ ซึ่งความยาวของนิทานประกอบหุ่นมือ จะยาวเรื่องละประมาณ 8-10 นาที โดยแต่ละเรื่องจะมีการแสดงของตัวแบบที่แสดงทักษะทางสังคมที่เหมาะสมทั้ง 3 ลักษณะตามคำจำกัดความ (ดูในภาคผนวก ข)

2.3 นำนิทานที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการอนุบาลศึกษา 3 ท่าน (ดูในภาคผนวก ง) ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา และปรับปรุงแก้ไขตามที่ทั้ง 3 ท่านเห็นตรงกัน

2.4 เมื่อได้รับการตรวจสอบแล้วนำนิทานทั้ง 10 เรื่อง ไปสร้างหุ่นมือสำหรับใช้ประกอบการเล่า

2.5 นำนิทานให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจ และปรับปรุงแก้ไข เพื่อนำไปใช้ต่อไป

วิธีการดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 4 ระยะ คือ ระยะก่อนทดลอง, ระยะทดลอง, ระยะหลังทดลอง และระยะติดตามผล

1. ระยะก่อนทดลอง ใช้ระยะเวลา 4 สัปดาห์ โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 3 มิถุนายน 2539 - วันที่ 28 มิถุนายน 2539

1.1 ระยะทำความคุ้นเคยกับเด็กนักเรียนและกลุ่มตัวอย่าง เป็นระยะที่ผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัย ทำความรู้จักกับเด็กนักเรียนและกลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 4 ห้องเรียน โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 3 - 7 มิถุนายน พ.ศ. 2539 รวม 5 วัน

1.2 ระยะคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง เป็นระยะที่ผู้วิจัยเก็บข้อมูลพื้นฐานของพฤติกรรมก้าวร้าว ของเด็กปกติทั้ง 4 ห้องเรียน เพื่อหาเกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 10 - 21 มิถุนายน พ.ศ. 2539 รวม 10 วัน

1.3 หาความเที่ยงของการสังเกตพฤติกรรม ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยทำการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมเพื่อหาความเที่ยงระหว่างผู้สังเกต ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

- ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยซักซ้อมความเข้าใจกันถึงลักษณะของพฤติกรรมที่แสดงถึงพฤติกรรมก้าวร้าวตามคำจำกัดความให้เข้าใจตรงกัน
- ใช้วิธีการสังเกตแบบช่วงเวลา โดยสังเกต 20 วินาที พัก 10 วินาที โดยผู้วิจัย และผู้ช่วยวิจัย ทำการสังเกตและบันทึกอย่างอิสระไม่ปรึกษากัน จากนั้นนำผลที่ได้มาหาค่าความเที่ยง (Interobserver Reliability or IOR) ระหว่างผู้สังเกต ซึ่งต้องมีค่าตรงกันเกินร้อยละ 80 เป็นจำนวน 3 ครั้งติดต่อกัน (ซึ่งมีค่าความเที่ยงระหว่างผู้สังเกต เท่ากับ .83, .90, .84) โดยมีสูตรการคำนวณดังนี้

ค่าความเที่ยงระหว่างผู้สังเกต (IOR)

$$= \frac{\text{จำนวนช่วงเวลาที่เห็นตรงกัน}}{\text{จำนวนช่วงเวลาที่เห็นตรงกัน} + \text{จำนวนช่วงเวลาที่เห็นไม่ตรงกัน}} \times 100$$

1.4 ระยะเสัฐาน เป็นระยะที่เก็บรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของพฤติกรรมก้าวร้าวของกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 24 - 28 มิถุนายน พ.ศ. 2539 รวม 5 วัน

ผู้วิจัยจะสังเกตพฤติกรรมก้าวร้าวในเด็กกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ในช่วงเวลาเล่นอิสระ เป็นเวลา 5 วัน วันละ 30 นาที โดยสังเกตแบบช่วงเวลา มีช่วงการสังเกต 20 วินาที พัก 10 วินาที ในห้องเรียนที่ 1 และห้องเรียนที่ 2 นักเรียนจำนวนห้องละ 4 คน รวมช่วงเวลาของการสังเกต 60 ช่วงเวลา ห้องเรียนที่ 3 และห้องเรียนที่ 4 นักเรียนจำนวนห้องเรียนละ 6 คน รวมช่วงเวลาของการสังเกต 90 ช่วงเวลา โดยจะสังเกตช่วงเวลาละ หนึ่งคน โดยเริ่มสังเกตจากคนที่ 1 ก่อน แล้วจึงสังเกตต่อไปเรื่อยๆ จนถึงคนสุดท้ายของแต่ละห้องเรียน แล้วจึงเวียนมาสังเกตคนที่ 1 ใหม่อีกครั้ง เวียนต่อไปเรื่อยๆ จนกว่าจะครบช่วงเวลาของการสังเกต ซึ่งเฉลี่ยแล้วแต่ละคนจะได้รับการสังเกตคนละ 75 ช่วงเวลา ทำเช่นนี้จนครบ 20 คน จาก 4 ห้องเรียน (มีค่าความเที่ยงระหว่างผู้สังเกต เท่ากับ .84)

2. ระยะทดลอง ในการวิจัยครั้งนี้มีกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ซึ่งแต่ละกลุ่มมีนักเรียนกลุ่มละ 10 คน ใช้ระยะเวลาทั้งหมด 2 สัปดาห์

การทดลอง เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 - 12 กรกฎาคม พ.ศ. 2539 วันจันทร์ - วันศุกร์ เวลา 10.00 - 11.00 น.

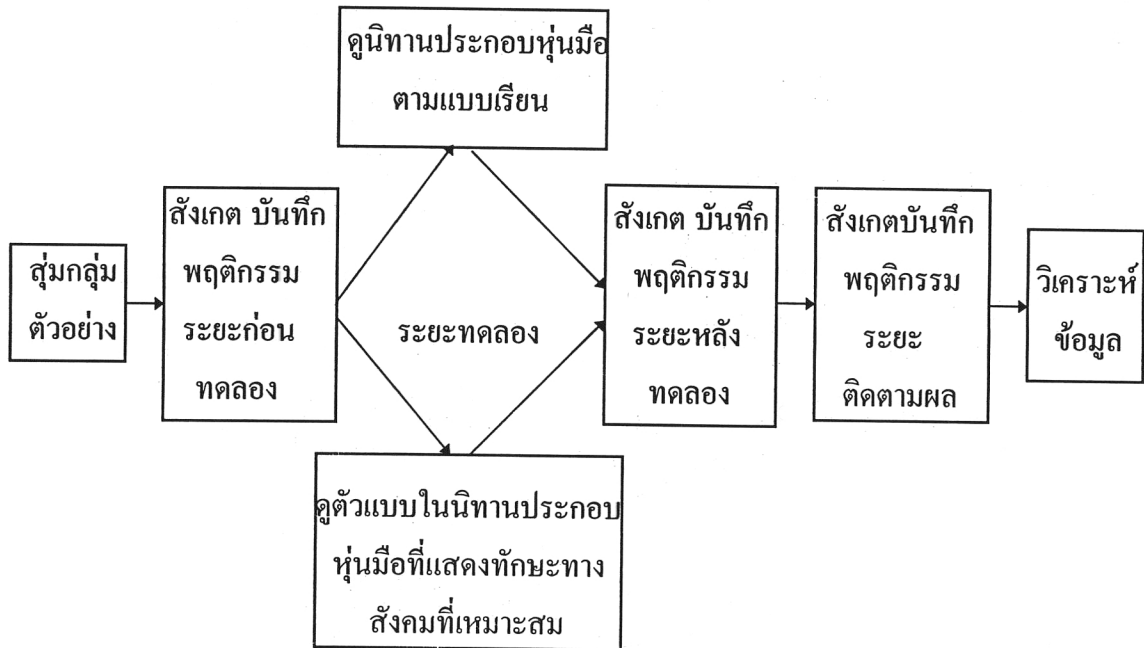
- กลุ่มทดลองจะได้ดูตัวแบบในนิทานประกอบหุ่นมือที่แสดงทักษะทางสังคมที่เหมาะสม พร้อมกันทั้งกลุ่ม วันละ 1 เรื่อง เรื่องละ 8-10 นาที เป็นเวลา 10 วัน จำนวน 10 เรื่อง

- กลุ่มควบคุมจะได้ดูนิทานประกอบหุ่นมือในหนังสือนิทานระดับอนุบาลตามแบบเรียนเรื่องละประมาณ 8-10 นาที เป็นเวลา 10 วัน จำนวน 10 เรื่อง เท่ากับกลุ่มทดลอง

3. ระยะหลังทดลอง ใช้ระยะเวลา 1 สัปดาห์ โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 15 - 19 กรกฎาคม พ.ศ. 2539 วันจันทร์ - วันศุกร์ เป็นระยะที่ผู้วิจัยจะสังเกตพฤติกรรมก้าวร้าว ในเด็กกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยสังเกตและบันทึกช่วงเวลาของการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าว เป็นเวลา 5 วันติดต่อกัน ซึ่งวิธีการสังเกตเช่นเดียวกับในระยะพื้นฐาน (มีค่าความเที่ยงระหว่างผู้สังเกต เท่ากับ .86)

4. ระยะติดตามผล ใช้ระยะเวลา 1 สัปดาห์ โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 5 - 9 สิงหาคม พ.ศ. 2539 วันจันทร์ - วันศุกร์ เป็นระยะที่ผู้วิจัยจะสังเกตและบันทึกช่วงเวลาของการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าว ของเด็กในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม หลังจากเสร็จสิ้นระยะหลังทดลองแล้ว 2 สัปดาห์ โดยสังเกตเช่นเดียวกับในระยะพื้นฐาน เป็นเวลา 5 วันติดต่อกัน (มีค่าความเที่ยงระหว่างผู้สังเกต เท่ากับ .83)

แผนภาพแสดงขั้นตอนดำเนินการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้วิธีการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมก้าวร้าวแบบช่วงเวลา โดยที่ ในเวลาสังเกต 20 วินาที พัก 10 วินาที จากนั้นทำการบันทึกพฤติกรรมที่ต้องการจะสังเกตเพียง 1 ครั้ง ในช่วงเวลานั้นไม่ว่า พฤติกรรมที่สังเกตจะเกิดขึ้นกี่ครั้งในช่วงเวลา 20 วินาที นั่นก็ตาม การบันทึกทำได้โดยให้สัญลักษณ์ 1 เมื่อมีพฤติกรรมเกิดขึ้นในช่วงเวลานั้น และให้สัญลักษณ์ 0 เมื่อไม่มีพฤติกรรมเกิดขึ้นในช่วงเวลานั้น ช่วงเวลาที่ทำการสังเกตวันละ 15 ช่วงเวลา รวมแล้วแต่ละวันมีช่วงเวลาการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าววันละ 15 ช่วงเวลา และแต่ละระยะคือระยะก่อนทดลอง ระยะหลังทดลอง และระยะติดตามผล ทำการสังเกตระยะละ 5 วัน รวมแต่ละระยะ เด็กแต่ละคนจะ ได้รับการสังเกตคนละ 75 ช่วงเวลา

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. นำข้อมูลที่ได้จากการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมมาหาค่าเฉลี่ยร้อยละของการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าว และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนทดลอง ระยะหลังทดลอง และระยะติดตามผล

2. วิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (Two-Way ANOVA) ของค่าเฉลี่ยร้อยละของช่วงเวลาการเกิดพฤติกรรมก้าวร้าว ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ในระยะก่อนทดลอง ระยะหลังทดลอง และระยะติดตามผล และเมื่อพบความแตกต่างจึงทำการทดสอบภายหลัง (Post-hoc Analysis) โดยการเปรียบเทียบทีละเงื่อนไขเป็นรายคู่ (Paired Comparison) ด้วยวิธีการของ Tukey's T-Method

